

Landet. Vi have hørt et Regjeringsstib, som i sin Tid er gaaet gjennem Agger til England. Foranstaltningen var ganske vist ikke saa stor, men Interessens, der da knyttede sig til denne Fart, var jo ogsaa mindre; de Foranstaltninger, som her skulde iværksættes, vilde komme til at være af en mere ubdvidet Bestaenhed og maatte jo komme til at staa i Forhold til de store Interesser, som her staa paa Spil. Imidlertid, dette er jo nu Sager, som maa staa hen til nærmere Drøftelse og Overveielse, og det ærede Medlem kan i den Henseende berolige sig med, at jeg ikke agter at foretage Noget, før jeg har faaet en meget alvorlig Tilfælgelighed af, at der er stærk Stemning for, at man søger at raade Bod paa de uheldige Overfartsforhold til England, der ere for Sylland og hele Landet, ved Esbjerg. Jeg betragter dette som en Sag af den største Betydning for hele Landet efter det Opving, som Kreaturudførslen og i det Hele taget Produktudførslen har taget paa dette Sted.

Tagg: Jeg havde ikke agtet at blande mig ind i denne Forhandling, men nogle Yttringer af min ærede Ven, det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Gad), have dog foranlediget mig til at forlange Ordet for at fremhæve, hvad den høitærede Minister nu allerede har berørt, nemlig, at det ikke er en aldeles ukjendt Bei, at Regjeringen paa den Maade har givet Impuls til, at en Dampstibslinie er bleven oprettet, og om den Dampstibsforbindelse, som paa den Maade blev oprettet fra Agger til England, tror jeg virkelig, efter de senere indvundne Erfaringer, at man ikke kan sige Andet, end at det er i høieste Grad beklageligt, at den ikke blev tilstrækkelig understøttet og tilstrækkelig længe opretholdt, da det vistnok er en temmelig almindelig Erkjendelse, at den Bei, Regjeringen dengang slog ind paa, vilde, naar den var bleven forfulgt med større Udholdenhed, kunne have haft en overordentlig stor Indflydelse paa den landøkonomiske Udvikling i de vedkommende Egne, og ligeledes paa Handelsinteresserne og andre vigtige Interessespørgsmaal, som dermed staa i Forbindelse. Nu skal jeg ikke negte, at de almindelige Lærdomme om den frie Konkurrence ere under de Forhold, hvorunder det forenede Dampstibsselskab virker, temmelig uholdbare, thi naar et Selskab staa med en saadan pefuniær Magt, som dette Selskab staa med ligeoverfor andre Konkurrenter, der ville optræde mod det, saa bliver det næsten til et monopoliseret Selskab, og det lader sig ikke negte, at den Indvirkning, som det forenede Dampstibsselskabs Eneherredømme har haft paa Trafiken til og fra mange af de jydste Havne, har sandelig ikke allevegne været saaledes, at man kan sige, at man er fredeen frem med Tiden. I utallige mange Retninger kan man ganske vist sige, at det er uheldigt, at dette monopoliserede Selskab tog Eneherre-

dømmet. Naar jeg siger monopoliseret, saa mener jeg naturligvis dermed kun, at det er faktisk umuligt for de mindre Kapitalister at konkurrere med det. Jeg tror her at turde sige, at en Impedekommen i den Retning, som den ærede Forespørgger har antydet, i det Mindste i Sylland vil finde en meget taknemlig Paaskjønneelse. Hvad det høie Thing vil beslutte i denne Sag, og hvorledes det vil besvare den Høvedelse, der fra den høitærede Minister er bleven gjort til det, derom tør jeg naturligvis ikke have nogen Mening, men for mit Vedkommende vil jeg udtale min egen varme Tilslutning til den og Beredvillighed til at støtte den. — Jeg skal dog endnu deril knytte den Bemærkning, at, naar Havneanlægget ved Esbjerg er udført med saa overordentlige store Opoffrelser fra Statskassens Side, og naar der har knyttet sig saa store Forventninger til dette Anlæg, kan det ikke være Staten eller Folkerepræsentationen ligegyldigt, at et blot og bart Dampstibsselskab har det i sin Haand efter Forgodibefindende at gjøre dette store vigtige Foretagende lidet eller meget frugtbringende, eftersom det udfører sin Del af Gjerningen, nemlig Forbindelsen med England, og naar man ikke søler sig tilfredsstillt ved den Maade, hvorpaa det forenede Dampstibsselskab har løst sin Opgave, forekommer det mig, at, naar Staten har gjort alle de Offre, der ere knyttede til Havneanlægget og Jernbaneforbindelserne dermed, saa følger næsten med indre Nødvendighed, at den ogsaa maa gjøre det andet Offer og tilveiebringe en heldig og billig Dampstibsforbindelse, naar en saadan ikke kan opnaas ad privat Bei.

Solstein-Solsteinborg: Jeg har ifjor bragt denne Sag paa Bane i Anledning af et andet Spørgsmaal, som gav mig Anledning dertil. Jeg tillod mig dengang at ansøge en hel Del Momenter, som faldt ind under Omraadet af den Forespørgsel, som idag er fremkommen fra det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Hviid). Det kan naturligvis kun være mig hjært, at Sagen er kommen frem paany her idag, og jeg tror ikke, det er urigtigt her med det Samme at fremhæve, at det jo ikke alene er Forespørgslen idag, som man kan se paa med en vis Tilfredsstillelse, men det er ogsaa Sagens Behandling paa et andet Sted. Lige vi nemlig Betænkningen over Finantsloven for os, som er omdelt, saa finde vi der Tillæg B. Sp. 319—20 under Nr. 48 en Sætning, der just omhandler disse Spørgsmaal; jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse, hvad der staa: „Udvalget opfordrer Ministeren til at tage Fragtforholdene mellem Esbjerg og England under nærmere Overveielse samt til at foretage de nødvendige Skridt til at nedsaette Havneafgifterne ved Esbjerg Havn saavel som Taxterne for Gods- og Kreaturtransport paa Statens Jernbaner i Almind-